

کتابنامه

دکتر جهانگیر کازرونی تیمسار

برای دوستداران طبیعت و دیگر کسانی که دانش محیط‌شناسی را ارج می‌نهند، مغتنم است، زیرا باین ترتیب متوجه دنیای پیرامون خود شده و در نتیجه علاوه بر غنای فکری، به ارتباط نزدیکتر با طبیعت خواهیم رسید.

برتری کتاب پرندگان ایران بر کتابهای مشابه: گذشته از آگاه کردن ما باین گنجینه طبیعی، بخاطر قابل استفاده بودن آن برای دانشمندان و مردم، تواما قابل ذکر می‌باشد.

چاپ کتاب هم از مزیت خاصی برخوردار است، زیرا جزو اولین کتبی است که در ایران از نظر فنی با معیارهای عالی منتشر شده است.

از اقدامات بسیار اساسی در تدوین کتاب ارائه نقشه‌های پراکندگی پرندگان در ایران است. فهرست الفبائی فارسی و لاتین به کمال بیشتر کتاب کمک می‌کند. تنها در این مورد شاید ذکر یکی دو نکته لازم باشد که در صورت اجرا کتاب را پربازنم می‌کند.

۱- با توجه به منابع انگلیسی در دسترس، شاید افزودن یک فهرست اسامی انگلیسی پرندگان در آخر کتاب ضروری باشد.

۲- چون اسامی فارسی پرندگان، اغلب اسامی محلی و لاجرم مهجور و نامانوس می‌باشد، لذا استفاده از آوانگاری برای نشان دادن تلفظ صحیح این کلمات علمی اساسی است.

در خاتمه، باید امیدوار بود که این اقدام سازمان حفاظت محیط‌زیست، دنبال شده و در کتابهای بعدی، سایر جانوران ایران، مثل ماهیها، حشرات، خزندگان و غیره مورد بررسی قرار گیرند. توفیق کلیه کسانی که در این مهم شرکت داشته‌اند در ادامه این راه آرزو می‌کنیم.

کتاب "پرندگان ایران" از انتشارات سازمان حفاظت محیط‌زیست، ۲۵۳۵، ۴۱۰ صفحه

در شرائطی که در اثر تغییرات سریع دنیا و عدم توانایی بشر در هماهنگی با این روند، بیگانگی از محیط اطراف پدیده بسیار رایجی است، لازم است اقدامی صورت گیرد تا با شناخت بیشتر دنیای پیرامون، ارتباط طبیعی و قدیمی انسان و طبیعت مجدداً برقرار شود.

در این مورد مسئولیت اصلی بعهدہ دانشمندان است که با مسائل محیطی سروکار دارند.

برای شناخت طبیعت و محاط بودن بر پدیده‌های محیطی باید ابتدا به بررسی محدوده‌های پرداخت که چه از نظر جغرافیائی و چه از نظر فرهنگی بما نزدیک هستند. در مراحل بعدی با داشتن این کلید می‌توان به مناطق دورتر نظر انداخت. عبارت دیگر، برای شناختن محیط گسترده ابتدا باید خود و محیط محدود خود را شناخت، یعنی زگجزء به کل رسید.

به دلائلی که جای بحث آنها در اینجا نیست، بررسی‌هایی از این دست در ایران دامنه‌ای بسیار کوتاه دارد، ولی خوشبختانه در سالهای اخیر با توجهی که به محیط‌شناسی مبذول شده است اقدام به چنین مطالعاتی پا گرفته است.

سازمان حفاظت محیط‌زیست، بعنوان یکی از رسالت‌های خود، در شناسائی طبیعت ایران پیشگام شده و چاپ کتاب پرندگان ایران به‌مراه چند کتاب دیگر از نخستین گام‌هایی است که برداشته است.

مطالعه کتاب نه تنها برای متخصصین پرندشناسی، بلکه